

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 109 Stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive oversendt til Landstinget.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Forlængelse og Ændring af Lov Nr. 158 af 29. Marts 1943 om erhvervsøkonomiske Foranstaltninger, Vareforsyning m. v.

Forhandlingen genoptoges.

Stareke: Loven om erhvervsøkonomiske Foranstaltninger og Vareforsyning bør ikke forlænges uforandret — hvis den overhovedet bør forlænges. Den fødtes under Krig og Besættelse, og dens Formaal var at forhindre Tyskerne i at faa fat i vore Raastoffer og Varer. Disse Forudsætninger eksisterer ikke længere, og Loven bør derfor heller ikke eksistere længere.

Teorien bag Forslaget om Fortsættelse af denne Lov er ikke holdbar. Planøkonomi og Kollektivisme har nu været prædikeret i en Aarrække, og saa længe det kun var Teori, var det herlige Dage for Teoretikere og Socialister af alle Afskygninger. Saa længe det kun var Teori, var de i Offensiven; i Dag kan alle mærke Resultatet paa deres Krop og netop paa deres Vareforsyning. Det er nu Tid at kræve de ansvarlige til Regnskab og gøre op med sine Plageaander. I Dag er Planøkonomerne i Defensiven; de er trængt op imod en Mur af Kendsgerninger, de er indviklet i deres eget Væv af snærende Baand, Løkker og Lassoer, og de staar og fumler forfærdeligt i det. Tidevandet er ved at vende.

Teorien bag saadan en Lov er een Ting, og Loven i Praksis er en anden Ting, men ogsaa i Praksis har Loven udspillet sin Rolle. Tyskerne er væk fra Landet, og vi behøver ikke at beholde deres Metoder.

Loven virker nu som en Anakronisme — en Blanding af Fascisme og kulsort Kommunisme. Og de praktiske Resultater, som den har medført, har ikke vist sig at være praktiske. Den moralske og etiske Side af Loven er saadan, at en Bemyndigelseslov som denne er forkastelig i et folkestyret Land. Retssikkerheden maa igen sættes i Højsædet, efter at Besættelsestiden er overstaaet. Rent juridisk ligger det saaledes, at denne Lov næppe er grundlovsmedholdelig.

Det kunde endda gaa under den tyske Besættelse, hvor Tyskerne havde løftet Grundloven af dens Hængsler, men til næste Aar, hvor vi skal tale smukke Ord om den hundredaarige Grundlov, kan vi ikke være bekendt stadig at have denne Lov hængende over vore Hoveder.

Loven om Vareforsyning er en Bemyndigelseslov — ja, den er egentlig selve Grundvolden for Bemyndigelseslovgivningen. Men den Bemyndigelse, man ved en saadan Lov giver den ene, medfører Umyndiggørelse for en stor Del af Befolkningen. Læser man Loven igennem, ser man, at hele 10 Gange gentager denne Lov med gravlignende Røst Ordene: „Ministeren for Handel, Industri og Søfart bemyndiges . . . .“.

Nu maa det være nok! Ingen af vore Handelsministre har vist, at de har ejet overnaturlige Evner, og ingen af vore Handelsministre har vist, at de har været i Stand til at styre den Stab af Embedsmænd, som de netop var ansat til at styre. Hestene har taget Magten over Vognstyren. Det er Tid at spænde fra.

Denne Lov har vist sig at indebære en Fare for Væksten af Nepotisme, Bureautisme, Korruption og Vilkaarlighed. De anonyme Klager er blevet sat i System, og Stikkersystemet er blevet bragt til Anvendelse. De talrige Straffe, som i Øjeblikket rammer med en vis Tilfældighed, har efterhaanden gjort Straffene meningsløse, idet de nu i vide Kredse ikke længere føles som vanærende. Dette er faktisk, men det er farligt.

I 1940 udtalte det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen, som maa formodes at være særlig sagkyndig i den Slags Sager — jeg anmoder den højtærede Formand om Tilfaldelse til et ganske kort Citat — følgende:

„Det Lovforslag, vi behandler her, er i Pressen delvis blevet kaldt Valutalovens Forlængelse; men en saadan Karakteristik er jo ikke rigtig. Det er en endda meget udvidet økonomisk Bemyndigelseslov til Regeringen, der i sine forskellige Af-snit er affattet saapas almindeligt, at Rigsdagen med Vedtagelsen af denne Lov faktisk fraskriver sig al direkte Indflydelse paa, hvordan der skal administreres her i Landet“

paa disse Omraader. — Gaar det saadan med det tørre Træ, hvordan saa med det grønne?

Bemyndigelseslovgivningen strider mod Grundlovens Aand og Mening, og paa visse Punkter strider den endda mod Grundlovens Ord. Alle de ærede Medlemmer i denne Sal er forpligtede over for Grundloven. Adskil-